

Naj zmaga pamet

V ponedeljek, 13. t. m., bodo pristojni sodni uradi začeli sprejemati kandidatne liste za bližnje državnozborske volitve. Predčasni razpust parlamenta je bil sicer predviden, vendar je večina političnih strank bila organizacijsko nepripravljena, tako da tokrat verjetno ne bomo prisostvovali običajni tekmi za zagotovitev prvega mesta na glasovnici, ki daje, kot je razumljivo, določen prestiž in hkrati poenostavlja lov na glasove »neukih kalinov«. Teh pa je, kot znano, še vedno veliko, čeprav imamo v Italiji več kot četrstoletno demokratično tradicijo in prakso.

Medtem je bilo na notranjem ministrstvu vloženi več kot 80 volilnih znakov, kar je prvi pogoj za udeležbo na volitvah. Že samo to dejstvo zgovorno kaže, kako je italijansko politično življenje danes skrajno razdrobljeno in razcefrano, četudi že vnaprej vemo, da mnogih predloženih znakov sploh ne bomo nikjer videli na glasovnicah. Kljub temu drži, da pretresa italijansko demokracijo in italijansko družbo globoka kriza, katere vzroki so sicer različne narave, vendar mislimo, da se ne motimo, če trdimo, da tiči eden glavnih v dosedanji nagli, toda kaotični, neprogramirani družbeno-gospodarski rasti.

Ce hočemo to pestro pobarvano sliko nekoliko poenostaviti, lahko ugotovimo, da se bo volilni boj vsemu navkljub predvsem odvijal na treh frontah: ne desnici, v okviru strank leve sredine in na klasični levici. Leva sredina, ki je bila v državi na oblasti več kot deset let, bo tokrat izpostavljena še posebno odločnemu naskoku ostalih dveh taborov. Na desnici beležimo poskus koncentracije sil izrazito reakcionarnega in totalitarnega značaja, katerih glavna opora so misovci (stari in novi fašisti). Njihova glavna žrtev naj bi bili liberalci in desno krilo Krščanske demokracije. Za nadaljnji obstoj italijanske demokracije pomeni ta pojav največjo nevarnost in je v mnogočem podoben položaju v letu 1922, ko se je v Italiji, kot vemo iz zgodovine, uveljavil fašizem. Tej nevarnosti ne vidimo, vsaj zaenkrat, učinkovite protiuteži niti v okviru leve sredine niti v okviru klasične levice, katere glavna sila je komunistična stranka. Leva sredina, s Kršč. demokracijo na čelu, izčrpa svoje moči predvsem v notranjih bojih in spletkarjenjih, kar prihaja najbolj do izraza pri sestavljanju kandidatnih list, tako da se zdi, da so osebni momenti nad koristmi stranke same, oziroma pred njenimi programi.

V težavah se nahaja tudi celotna levica, kjer njene moči krhajo različne skupine in skupinice skrajnežev, ki zlasti komunistični partiji očitajo, da se je »pomeščanila«, prenehala biti avantgarda delavskega razreda in se takorekoč že vključila v obstoječi sistem, se z njim sprijaznila, ne da bi kazala odločno politično voljo po njegovi koreniti spremembi.

(dalje na 2. strani)

NARODNOST IN NACIONALIZEM

V zadnjem času se med Slovenci, tako tu med nami kot v matični domovini, veliko razpravlja o narodu, narodnosti, o državi, nacionalizmu in o mednarodnem sodelovanju. Toda čim več se o tem razpravlja, tem bolj postajajo, vsaj pri mnogih ljudeh, ti pojmi nejasni in celo zmedeni, začenjajo se izpodrivati, zamenjavati in prekrivati, vse to pa vodi do razvrednotenja pojmov narod in narodna zavest. Pri Slovencih je to še posebej lahko, ker nismo nikdar teoretično razčistili teh vprašanj, ampak smo jih obravnavali zgolj retorično ali s stališča religije ali raznih ideologij.

Bili so časi, ko so imeli slovenski politiki in drugi javni delavci vsak hip na jeziku besedo narod, celo do prisutnosti, kar je ironiziral že Cankar. Pri tem so mešali pojme ljudstvo in narod. Ljudstvo je bolj etnično-opisni pojem, skupnost ljudi (ljud-stvo) neke določene kategorije. Tako lahko rečemo npr. kmečko ljudstvo, delovno ljudstvo, krščansko ljudstvo, itd., pri čemer pa moramo še posebej omeniti, če gre za ljudstvo slovenske narodnosti, torej slovensko ljudstvo, slovensko kmečko ljudstvo itd. Narod pa je političen pojem in zapopada v sebi narodno zavest, njegovo politično voljo, hotenje po narodni samobitnosti in samostojnosti, po lastni kulturi in gospodarstvu, po lastnem odločanju glede odnosov do sveta in do pojavov v sebi in zunaj sebe. Zato je narod, ki se zaveda samega sebe in svojega položaja, že sam po sebi velika politična sila, homogena skupnost, ki je skoro ni mogoče razkrojiti, razen z dolgotrajnim razkrojevalnim procesom, ki mu pravimo v slovenščini navadno potujčevanje. Nezavedno etnično ljudstvo lahko postane žrtev potujčevanja, medtem ko se politično zaveden narod temu upira, kolikor se le more, in občuti v procesu potujčevanja krivico in nasilje, tudi če prinaša potujčevanje s seboj višjo življenjsko raven in dozdevno višjo omiko. Čuti nam-

reč, da mu potujčevanje jemlje njegovo narodno identiteto. Jemati identiteto kakemu človeku ali narodu pa je po moralni presoji hudodelstvo.

Danes naletimo celo pri izobraženih ljudeh med Slovenci na mišljenje, da je narodnost nekaj preživelega in da je želeti — ter da bi bilo to celo »napredno« — če bi se narodi čimprej stopili v eno samo mednarodno, ali bolje, nadnarodno maso. Takšna masa seveda ne bi bila narod. Danes ni mogoče predvidevati, kaj bi bila. Morda nekaka potrošniška masa, velikansko tržišče, gmota brez pravega obraza, zavesti in volje. To bi lahko bilo zanimivo vprašanje za sociologe, antropologe in psihologe. K človeku pa vedno spada njegova narodnost, kot njegov bistven del, kot nevide pečat, ki ga nosi na sebi. Njegova narodnost je izoblikovala njegovo duhovno in tudi telesno formo, ki ji pravimo rasna podoba ali rasni znaki. Ni človeka brez narodnosti in ga ne more biti, pa naj sam še tako trdi, da nima narodnosti ali da je ne mara. Tudi on je prišel iz neke narodne zibelke, pa če jo priznava ali ne. Lahko je le potujčenec, človek, ki se je odrekel svoji narodnosti, ne more pa biti brez narodnosti, ker se jo človek ne more odreči s tem, da izjavlja, da je nima.

Če bi v Evropi ne bilo narodov, bi Evropa danes še zdaleč ne bila to, kar je in kar je postala le zaradi števila svojih narodov in bogastva njihovih narodnih kultur. To se pravi z drugimi besedami: zaradi pluralizma narodnih kultur v Evropi. Te so včasih ogražale in izpodrivale druga drugo, a največkrat so bile v zdravem tekmovanju med seboj, oplojevale druga drugo, se bogatile z medsebojnimi vplivi in se izpopolnjevale. Iz njihovega križanja so se rodile velike umetnosti in velike ideje. Težko si je predstavljati Evropo brez njenih narodov. Danes gre ali bi moralo iti v Evropi za to, da se pravično rešijo vsa njena

(dalje na 2. strani)

Boj proti lažnemu radikalizmu in unitarizmu

V Zagrebu je bila te dni deseta plenarna seja republiškega odbora organizacije SUBNOR (Zvezne organizacije udeležencev ljudske osvobodilne vojne), ki je imela in ima pomembno vlogo pri spremembi političnega vodstva na Hrvaškem. Ob tej priložnosti so nekateri govorniki, zlasti pa nova predsednica CK ZKH Milka Planinc, naglasili, da pobijanje nacionalizma na Hrvatskem nikakor ne pomeni proste poti za lažni radikalizem, ki bi hotel odpihniti vse pridobitve samoupravnega socializma in ki pridiga nekak idealni socializem, za ideal pa mu je policijska država.

Podobna svarila proti tistim, ki bi radi izkoristili sedanje obračunavanje z nacionalizmom za ponovno uvajanje centralizma, unitarizma in policijsko-administrativnih metod za hitro »reševanje problemov«, so izrekli razni odgovorni ljudje na Hrvaškem in v drugih jugoslovanskih republikah v zadnjem času že večkrat. Tako je bil npr. zavrjen predlog, da se politično rehabilitira znana unitarista Žanka ali da se spet uvede izraz srbsko-hvatski jezik. Hrvatje imajo po teh izjavah vso pravico imenovati svoj jezik hrvaški, kot imajo Srbi pravico, da ga imenujejo srbskega.

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 12. marca, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Frank: Grande pièce symphonique op. 17 za orgle. 10.15 Poslušali boste. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 C. De Mattia: »Mali dudar«. Mladinska zgodba. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavlja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 E. Carasana: »Dom«. Enodejanka. Prevedla N. Gorničeva. RO, režira Peterlin. 16.10 Jazz orkester S. Bach, vodi Grava. 16.30 Revija zborovskega petja. 17.00 Sport in glasba. 18.00 Miniaturni koncert. 18.45 Harmonija zvokov in glasov. 19.30 Bednarik: »Pratika«. 19.45 Mali ansambli. 20.00 Sport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Lahka glasba iz naših studiov.

♦ PONEDELJEK, 13. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole) »Troja v legendi in zgodovini«. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Beseda o poeziji - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Slavni orkestri. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Glasbeni drobiž. 19.40 Zbor »G. Pereson« iz Piana d'Arta. 20.00 Sportna tribuna. 20.35 Pesmi brez zatona. 21.00 Italijanski Nobelovi nagrajenci za književnost - »Luigi Pirandello«. 21.20 Orkester proti orkestru. 21.45 Slovenski solisti. 22.05 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 14. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Pianist Luttazzi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas - Novice iz sveta lahke glasbe. 18.15 Umetnost. 18.30 Beethovnovi samospevi. 18.50 Veliki mojstri jazza. 19.10 »Joža Lovrentič«, prapr. V. Beličič. 19.20 Otroci pojo. 19.30 Nekoč je bilo... 19.40 Zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice vodi Bolčina. 20.00 Sport. 20.35 Donizetti: »Lucia di Lammermoor«, opera v 3. dej. V odmoru (21.15) Pertot »Pogled za kulise«. 22.40 Zabavna glasba.

♦ SREDA, 15. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol) »Prvi šopek cvetja«. 12.00 »Iron Stars«. 12.10 Brali smo za vas. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovenščina za Slovence - Kako in zakaj. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Duo Mozarteum: violinist Franke, pianist Schillawsky. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Glasbeni vrtiljak. 19.30 P. Raimondo Spiazzi: Kristusov nauk v rodobnem svetu »Verska avtoriteta in duhovna svoboda«. 19.45 Poljske pesmi.

♦ ČETRTEK, 16. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Saksofonist Papetti. 12.10 Družinski obzornik, prapr. I. Theuerschuh. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Slovarček sodobne znanosti - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost. 18.30 Umetniki in občinstvo, pripravljala Pertot. 19.10 F. Catalano: Zgodovina italijanskih političnih strank. 19.30 Pisani balončki. Pripravljala Simonitjeva. 19.50 Glasbena spremljava k pravljicam. 20.00 Sport. 20.35 I. Bukovčan: »Uslišana prošnja«. Rad. drama. Prevedla N. Konjedičeva. RO, režira Peterlin.

♦ PETEK, 17. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol) »Cesta ni igrišče«. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 »I Musici del Friuli«. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (ponovitev). 18.50 Sodobni italijanski skladatelji. 19.10 Liki iz naše preteklosti: »Milan Jereb«, prapr. Z. Tavčar. 19.20 Novosti v naši diskoteki. 19.45 Moški vokalni kvintet, vodi Mamolo. 20.00 Sport. 20.35 Gospodarstvo in delo.

♦ SOBOTA, 18. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 A. Kuhelj: »Kaj bo z vasjo leta 2000?«. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 16.10 Album operet. 16.50 Jazz. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Vaše čtivo - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Gagotist Vojko Cesar, pri klaviru Pisani. Saint-Saens: Sonata op. 168. 18.45 Poker orkestrrov. 19.10 Pod farnim zvonom župne cerkve v Sv. Lenartu. 19.40 Zbor »Tone Tomšič« iz Ljubljane, vodi Münih. 20.00 Sport. 20.50 M. Mahnič: V uredništvu Bleiweissovih Novic »Mrk bogov«. Rad. igra. RO, režira Peterlin. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

NARODNOST IN NACIONALIZEM

(Nadaljevanje s 1. strani)

narodnostna vprašanja, da se zagotovijo vsem narodom pravice do obstoja, varnosti in nemotenega razvoja, ne pa za to, da se evropski narodi raznarodijo v imenu neke super-države ali super-skupnega trga.

Nekateri — tudi med Slovenci — uganjajo pretiran kult države in radi istovetijo narode in države. V Slovincih skušajo vzbuditi čut manjvrednosti, ker celih tisoč let nismo imeli svoje narodne države. Prepričani so, da je država nad narodom in da se mora narod državi podrežati, pa naj bo kakršnakoli in čeprav to tuja država. Država jim pomeni nekaj, kar ima korenine v pravu, medtem ko jim je narod nekaj slučajnega, kaotičnega, nedoločnega, mitičnega. V resnici pa je narod neprimerno trdnější organizem kot država. Znanost še ni odkrila, kako so nastali narodi ali kako nastajajo, kajti nastanek današnjih narodov je zavil v skrivnost, kako pa bo z eksperimenti, ki skušajo danes npr. v Afriki zvariti iz etnij in ljudstev nove narode, pa bo pokazala prihodnost. Če bi obstajale samo države, ne pa narodi, in če bi bilo oboje istovetno, bi imeli tirani lahko delo. Boj za svobodo, ki je bil v Evropi tesno povezan z bojem za napredek in s porajanjem naprednih idej, je imel za nosilce predvsem narode, ki so se borili proti imperialističnim silam in avtoritarnim vladarjem, proti poskusom potujčenja in izkoriščanja. Narod je naravna danost. Narod je nenadomestljiv organizem, zibelka vsake prave kulture in kovišče svobodnih idej. Država pa je le umetna človeška konstrukcija, instrument za urejanje odnosov med narodi in v njihovi notranjosti sami ter se mora kot taka

nujno podrežati volji narodov in spremembam, ki jih prinaša napredek, ne pa da skuša ona »spremeniti« narode ali jih »odpraviti«

Veliko nejasnosti vlada tudi o nacionalizmu. Mnogi danes istovetijo narodno zavest in boj za narodne pravice z nacionalizmom. To pa je pravzaprav čudno, ker v slovenski terminologiji je vladala v tem že od nekdaj precejšnja jasnost. Narodna zavest in boj za narodne pravice nista nacionalizem, pač pa je nacionalizem to, če skuša kdo v imenu »večjih« pravic svojega naroda drugim narodom odrežati pravice, ki jim gredo, celo pravico do narodnega obstoja. Popolnoma zgrešeno, nesmiselno in celo neumno je pisati npr. o baskovskih »nacionalistih«, kot da so nacionalisti Baski, ki se bore za svoje osnovne narodne pravice, za svoj narodni obstoj, ne pa Španci, Francovi pristaši-fašisti, ki jih zatirajo in jih skušajo v imenu španstva potujčiti. In vendar skoro ves zahodni tisk redno uporablja tako za baskovske narodne borbe kot za za ljudi drugih zatiranih narodov, ki se bore za svoje narodne pravice, izraz »nacionalisti«, medtem ko vidi v zatiralskih silah sile »reda«, ker nastopajo v imenu neke že obstoječe države. Žalostno je, da ni bila zmeda glede tega v Evropi še nikoli tako velika kot danes.

Tudi mednarodno sodelovanje je možno samo preko narodov, ne mimo njih. Prisilno mednarodno sožitje, ki bi ignoriralo narode in njihov pristanek, bi postalo nasilje, prisilen jopič. Besedi sodelovanje in sožitje bi sploh izgubili svoj pomen. Kdo naj bi sodeloval in živel v sožitju, če ne narodi? Morda le upravne birokracije posameznih držav?

GARAUDY V TRSTU

V soboto popoldne bo v okviru »literarnih sobot« gostoval v Trstu znani francoski marksistični teoretik in mislec Roger Garaudy. Predavanje in diskusija bosta kot na vadno v Rossettijevem gledališču. Garaudy bo obravnaval že znano temo, ki jo je prikazal v svoji knjigi »Socializem s človeškim obrazom«. V tem naslovu je že zaobjeta smer, v katero gre sedanje Garaudyjevo iskanje. Mimo vseh struktur, strank in ideoloških blokov mu je najprej pred očmi človek in njegov življenje, ki mu je seveda prva in

glavna dobrina. Vse, kar to dobrino omejuje ali ruši je treba preveriti, popraviti ali celo zavreči. To je njegova prva izhodiščna točka, druga pa je vera v socializem in sicer socializem današnjega časa. »Ko socializem izgubi svojo verjetnost in se izmaliči v obeh narodov sveta, tedaj socializem ni več stvar kake dežele ali kake stranke. To je stvar ki mora zanjmati vsakega komunisto, vsakega aktivnega socialista in sploh vsakega človeka, ki so mu pri srcu problemi današnjega časa.« pravi ta francoski mislec.

Prav pred kratkim je izšla v italijanskem prevodu nova Garaudyjeva knjiga z naslovom »Riconquista della speranza« (Ponovna osvojitev upanja). V prvem delu z naslovom »To ni socializem« govori o celi vrsti krivic in nesmislov, ki so se v zadnjih letih pripetili v deželah s socialistično državno ureditvijo in v socialističnih krogih nasploh. V drugem delu postavlja na podlagi analize sedanjih družbenih razmer, nove predloge oz. novo alternativo za družbene odnose. V zadnjem delu pa ponovno obravnava in razširi temo o sodelovanju kristjanov in marksistov na družbenem področju, zlasti v novem vrednotenju človeka. »Največjo revolucijo moramo šele napraviti. Nihče izmed nas je ne more napraviti sam. Zgodovinska napaka bi bila, če bi je ne napravili skupaj.« i. t.

NAJ ZMAGA PAMET

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede na ta silno zapleteni položaj je težko danes predvidevati, za katerega od omenjenih treh taborov se bo odločila večina italijanskih volivcev in volivk. Komur je resnično pri srcu stvar demokracije, vedno večje socialne pravičnosti, dejanske svobode, take, ki se ne kaže samo v besedah, ta bi moral na bližnjih volitvah zaupati svoj glas samo strankam in kandidatom, ki dajejo jamstvo, da bodo ostali zvesti idealom, ki so po dolgoletnem boju in po odločnem spopadu s totalitarnim fašističnim režimom bili izoblikovani z republiško ustavo. Ta namreč daje še vedno jamstvo in možnost za nadaljnji vsestransko pravični družbeni in gospodarski razvoj. Zato je želeli, da bi pri volilnih množicah ne prevladali iracionalni momenti, ki bi lahko Italijo tokrat res mogli pahiti v avanture, katerih bi se težko rešila.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51

Varujmo našo Trento

Življenje v Trenti izumira. Dolina se bo izpraznila prej, kot pa bi jo mogel oživiti turizem. ki zadnji čas naglo prodira v dolino Soče. Opuščene kmetije kupujejo bogati Ljubljančani za dopustne hiše, ali kot je sedaj v modi govoriti, za vikende.

Podoba doline se je že toliko spremenila, da bi zaman iskali tistega značilnega trentarskega okolja, ki ga je Julius Kugy s tako ljubeznijo opisoval, Trento Tožbarja in gornikov. Če na poti skozi dolino vidite ovco, ste lahko srečni.

Zato pa iz opuščeni kmetij rastejo nove hiše, največkrat zgrajene po modelih, ki jih premožni lastniki poberejo iz raznih, največkrat nemških revij, »Das Haus« ali »Wohnkultur«, bungalovi ali pa tipično gorenjske hiše, ki prav tako malo spadajo v Trento kot drugi hišni tipi.

Tolminska občina, ki prodaja trentarske kmetije Kranjcem, bi morala budno paziti, da novogradnje ne bi uničile kulturne trentarske pokrajine in da bi se zaščitil trentarski gradbeni slog. Žal merodajni pri občini nimajo razumevanja in znanja, da bi lahko ocenili, kolike vrednosti je kulturna krajina za turizem, zato ne zahtevajo od ljudi več kot to, da v hiše ne vgrajujejo trodelnih oken.

Trenta je zajeta tudi v načrt za zaščiteno območje v Julijskih Alpah. Vendar je že nekaj let od tega, ko je bil predlog izdelan, do danes pa ni bil zakonsko sprejet. Kmalu v Trenti ne bo kaj zaščititi.

Odkar se je začela gradnja turističnega žarišča v Bovcu in gradnja žičnic v smučarske predele Kanina, se je naval na Trento še povečal in cene ne le kmetij temveč tudi senikov so silno poskočile. To le še pospešuje prodajo nepremičnin in divjo zazidavo Trente in drugih bovških dolin.

Toda ohranitev Trente ni le zadeva Bovčanov ali Tolminske oz. Gornjega Posočja, kot so jo časniki ponesrečeno na novo krstili. Trento spada v enotno primorsko turistično območje, v katerem se na razdalji 100 km med Alpami in Jadranom zvrstijo krajine, ki dajejo

jo deželi svojevrstno pestrost. Te so: doline v Julijskih, kot Trenta, Koritnica, Drežnica, Polog in še nekatere, potem prialpske doline in sicer dolina Soče od Bovca do Tolmina in Baška grapa, dalje Kanalsko, Banjščice, Slovenska Benečija in Brda, Vipavsko, Kras, Notranjska z območjem Postojne in Ilirske Bistrice. Pri Gorici pa se srečamo še z ravninskim predelom, ki sega sem iz Furlanije. Edinstvena je tudi tržaška obala, kjer se kras neposredno izgublja v morje.

Mogoče so drugi predeli manj ogroženi od trentarskega z izjemo kraškega. O zaščiti Krasa se danes mnogo razpravlja na obeh straneh meje, do resnih ukrepov pa še ni pri-

PRIMITIVNI FANATIKI NA »DELU« V VELIKEM REPNU

V Velikem Repnu in okolici so pametni in pošteni ljudje še vedno razburjeni in užaljeni, ker so »mazači« ponoči premazali z barvo napis na znamenju sredi vasi »Ta spomin je postaulen za blagi mir domovine in repenske občine 1888«, ki ga je dala postaviti repentaborska občina pred 84 leti. Na znamenje so narisali srp in kladivo. Isto noč so se pojavili po mnogih zidovih v vasi še napisi, ki slavijo Mao Tse Tunga in podobno, ter isti znaki. Po tem lahko ljudje sklepajo, iz kakšnih vrst so skrunilci častitljivega spomenika.

S takim svojim ravnanjem so dokazali le svoj ideološki fanatizem in primitivnost. Od takih ljudi pa si naše ljudstvo seveda ne more obetati nič dobrega.

IN DRUGA PLAT ZVONA

Od skupine staršev šolskih otrok v Gabrajah in v Sovodnjah pa smo prejeli prepis pisma, ki so ga poslali prosvetnemu ministru Misasiju in v vednost tudi višjemu šolskemu skrbniku v Gorici ter goriškemu nadškofu. V njem prosijo za preklic sklepa, s katerim se je Marjanu Komjancu začasno —

šlo. Morali bi se spomniti tudi krajine drugih predelov poleg že omenjene Trente, mogoče še najbolj Brd.

Še bolj pa je potrebno, da se izdela tudi stični zazidalni načrt za vse območje med Jadranom in Alpami, ki bi upošteval vse značilnosti posameznih predelov in zaokrožil v celoto delne turistične načrte v posameznih občinskih urbanističnih načrtih. Na razdalji pičlih 100 km, kjer je krajina tako peštra, mora biti turistično načrtovanje nujno poenoteno.

Da ni mogoče z uničenjem trentarske kulturne krajine že zapravljen ta edinstvena možnost, s katero bi bilo območje med Jadranom in Julijci na evropskem turističnem trgu visoko konkurenčno?

Litoralis

kot disciplinska sankcija — prepovedalo pouk verouka. Starši pravijo, da je bil ta sklep krivičen in nezakonit, ker je g. Komjanc samo branil pomen verouka v šolski vzgoji.

Dokler se g. Komjanc ne bo vrnil na šolo, ne bodo pošiljali otrok k verouku, in če njihovi prošnji ne bo ugodeno, bodo obdržali otroke doma.

Pismo je podpisalo veliko število staršev.

KMETJE ZAHTEVAJO VOLITVE V BOLNIŠKO BLAGAJNO

V nedeljo je bil v Trstu občni zbor Kmečke zveze, na katerem so zahtevali kmetje predvsem čimprejšnji razpis volitev v kmečko bolniško blagajno.

Iz Gorice

GOSTOVANJE PRIMORSKEGA DRAMSKEGA
GLEDALIŠČA IZ NOVE GORICE

BRANISLAV NUŠIČ

POKOJNIK

Komedija v treh dejanjih

V nedeljo, 12. t.m. ob 16. uri - (Abonma red B - okoliški)

v ponedeljek, 13. t.m. ob 20.30 - Abonma red A - mestni)

V KATOLIŠKEM DOMU V GORICI

F.J. - 98

S M R T V POMLADI

Zvečer so se v taborišču še dolgo pogovarjali o tem pomenljivem srečanju, ki se le Tinetu ni zdelo nič čudnega, ker je bil tega vajen.

»Kaj mislite, da bi se zgodilo, če bi se Nemci res spravili še nad nas?« je vprašal nekdo.

»Zgodilo bi se nam kakor Poljski in Franciji.«

»Ne verjamem, da bi šlo tako lahko.«

»Ali pa še lažje. Kdaj si še videl kak jugoslovanski tank?«

»Baje jih imajo, a jih skrivajo.«

»Če bi jih imeli, bi jih radi pokazali. In bi jih tudi morali, da bi ljudi pomirili in jim vlili zaupanje v našo obrambo.«

Vsi so bili polni usodnih slutenj, toda hkrati prijetno razdraženi kakor mladi konji, ki grebejo s kopiti v hlevu in si žele samo priložnosti, da bi se zdijali. Zdelo se jim je, da že vse predolgo ždijo v mrtvem kotu zgodovine. Skoro želeli so si, da bi prišla vrsta tudi nanje, da jih usoda preizkusi in jim da tako priložnost, da pokažejo svojo vrednost in moč.

Jože je potegnil iz žepa zvezek in začel pisati

pesem. To mu je prišlo toliko prav, da so ga pustili na miru in mu ni bilo treba nabirati dračja in ga vlačiti k ognju. Ni trajalo dolgo, ko je dvignil prst, kot je imel navado, kadar je hotel, da bi ga poslali.

»Hočete slišati?«

»Zakaj pa ne, če nič ne stane?«

»In če je kaj vredno,« je še pristavil nekdo.

»Gobci. Niti v velikih zgodovinskih trenutkih ne znate držati jezika za zobmi. Poslušajte! Naslov je: "Molitev mladih":

Gospod,
molimo za vihar,
naj vzhruje čez nas,
čez našo zemljo,
mladi smo,
radi bi preizkusili
svojo moč!
Usliši nas:
žejni smo dejanj!
V naših prsih spe železne sile,

rade bi se v viharju sprostile,
zdrobile
vse staro, trhlo
krog nas!
In svet
na novo, od kraja zgradile,
zajemajoč iz globin
naših duš!»

»Hm. Nobelove nagrade ne boš dobil za to,« se je čez nekaj hipov oglasil Miro.

»Vem, da ne. Če bi jo podeljevali gorenjski butci, kot si ti, bi jo dobivali samo osli.«

»Potem bi imel pa vendarle tudi ti nekaj šans.«

»Ti jih imaš že zdaj, da dobiš eno po gobcu.«

»Pesniške vizije!«

»Ne. Nova stvarnost!« je rekel Jože in ga naglo, niti ne prerahlo plosnil z zunanjo stranjo prstov po nosu. Miro mu je skušal vrniti in tako sta se spoprijela in se začela premetavati po travi, med glasnim smehom in vzpodbujanjem ostalih. Začel se je veseli del večera ob ognju, kot vsak večer. Haloška revščina, hitlerjanci in vojna, vse je bilo za nekaj časa pozabljeno in potem so se prijetno utrujeni in dobre volje zavlekli spat, nekateri v šotora, drugi pod kako drevo, kjer jim je ravno ugajalo. Ko je cerkvena ura pri fari udarila polnoči, so že spali.

(Dalje)

Prejeli smo:

SLOVENSKA LEVICA O VOLITVAH V POSLANSKO ZBORNICO

Na svoji seji 7. t.m. je izvršni odbor Slovenske levice razpravljala o volitvah za poslansko zbornico. Odbor je poudaril, da ostaja pri svojem stališču, da mora slovenska narodna skupnost v Italiji prej ali slej doseči, da bo imela svojega predstavnika pri predsedstvu vlade, predstavnika, ki bi ga izmenoma določale politične slovenske organizacije in ki bi, ne glede na svetovno nazorsko prepričanje, nosti v italijanski republiki.

Taka rešitev je potrebna tudi zato, ker v primeru, da neka državna stranka ne bi določila nekega slovenskega kandidata za poslansko zbornico, slovenski volilci ne bi imeli človeka, ki bi bil slovenske narodnosti med poslanci.

Ker je taka rešitev še naloga prihodnosti, Slovenska levica meni, da je v interesu slovenske narodne skupnosti, da podpre dosedanega poslanca Albina Škerka. Pri tem »Slovenska levica« želi poudariti, da vztraja pri svojih ugovorih glede politike vključevanja v italijanske stranke, vendar se hkrati zaveda, da bi bilo nesmiselno, če bi odrekli svojo podporo človeku, ki se je v resnici zavzel za pravice slovenske narodne skupnosti in ki ima možnost, da tudi s pomočjo naših glasov spet pride v poslansko zbornico. Glasovali bomo torej za človeka, obenem pa bomo ostali kritični opazovalci delovanja njegove stranke.

Na osnovi zgoraj povedanega je izvršni odbor Slovenske levice sklenil, da se bo pred volitvami za poslansko zbornico obrnil do svojih članov in prijateljev in do vse slovenske javnosti s pozivom, naj dajo svoj glas dosedanjemu poslancu Albinu Škerku.

Za senat pa Slovenska levica svetuje, naj slovenski ljudje oddajo svoj glas kandidatom naprednih strank, na noben način pa naj ne oddajo belih glasovnic, ker bi s takim ravnanjem podprli desnico!

Izvršni odbor Slovenske levice

—o—

KMEČKA ZVEZA OB SHODU NEPOSREDNIH OBDELOVALCEV V TRSTU

Tržaški kmetje pozdravljajo neposredne obdelovalce iz vse Italije, ki se zbirajo na shodu v Trstu in jim izrekajo solidarnost glede zahtev za pravilnejše upoštevanje kmetov v sodobnem razvoju družbe in priznanje vloge soustvarjalcev socialnega in gospodarskega razvoja.

Kmetje iz tržaške pokrajine se strinjajo tudi z zahtevo po priznanju poklicnega statusa neposrednih obdelovalcev in podeljevanju javne pomoči njim, toda seveda le tistim, ki dejansko obdelujejo zemljo, ne pa tudi veleposestnikom in kapitalističnemu kmetijstvu.

Obenem vas obveščamo, da v Trstu kmetje uživajo še slabše pogoje kot v vsej državi, saj jim ni bilo nikdar dovoljeno, da si demokratično izvolijo uprave bolniške blagajne, ki ji diktatorsko in protizakonito že več kot 12 let vlada komisar. Da se tej sramotni diskriminaciji napravi konec, računamo na solidarnost vseh italijanskih neposrednih obdelovalcev.

Eenotnost vseh neposrednih obdelovalcev zemlje ob podpori vsega demokratičnega javnega mnjenja nam bo porok za boljše življenje, za enakopravnost vseh delovnih kategorij.

Kmečka zveza

Seminar za šolnike zaključen

Prejšnji teden se je v Trstu zaključil seminar za slovenske šolnike na Tržaškem, ki ga že vrsto let prirejajo v okviru sporazuma med dvema državama, Italijo in Jugoslavijo. Letos je večina predavanj dajala poudarek strokovnosti pouka različnih predmetov, kar bo gotovo koristilo posameznim učiteljem in profesorjem. Ti pa so, kot smo slišali, izrazili željo, naj bi prihodnji seminarji posvečali še večjo pozornost ravno pouku slovenščine, kar je pri nas še najbolj potrebno, glede na to, da nobena italijanska univerza ne daje možnosti, da bi se profesorji zares primerno usposobili za pouk materinega jezika slovenskih učencev.

Seminar se je zaključil s prikazom tiste dežele v zamejstvu, ki je najbolj zastopljena, to je Beneške Slovenije. Ob tej priložnosti je spregovoril Pavle Merku, ki je dober poznavalec tamkajšnje ljudske kulture, poslušalci pa so z izrednim zanimanjem poslušali odlomke iz beneške pastoralke »Naš božič«, ki so jo bili svoj čas prvič uprizorili člani prosvetnega društva »Rečan« z Ljes v Beneški Sloveniji.

—o—

»PESEM MLADIH« V KULTURNEM DOMU

Velika dvorana Kulturnega doma v Trstu je v nedeljo, 5.t.m., nudila obiskovalcu zares čudovit in vzpodbuden pogled. Redkokdaj se

namreč zgodi, da bi se na odru zvrstilo tako število mladih in najmlajših ter pokazalo tolikšno ljubezen do petja in glasbe.

Prireditev, ki jo je organizirala Zveza cerkvenih pevskih zborov s Tržaškega, je bila predvsem manifestacija življenjskosti našega slovenskega življa in prikaz raznolike kulturno-prosvetne dejavnosti v društvi. Prostor nam ne dopušča, da bi naštevali, še manj pa podrobno razčlenili nastop tako velikega števila pevskih zborov in instrumentalnih ansamblov, ki so se predstavili občinstvu, ki je do kraja napolnilo Kulturni dom. Omenimo naj le kraje, iz katerih so mladi izvajalci prišli v Trst: Bazovica, Opčine, Sv. Križ, Katinara, Boršt, Ricmanje, Boljunec, Mačkoviče, Nabrežina, Sv. Vincencij v Trstu in Devin.

Srečanje mladine se je zaključilo z izvedbo Vodopivčeve pesmi »Mojo srčno kri škropite« ob spremljavi združenih instrumentalnih ansamblov.

★

RIBIŠKA KORENINA

V nedeljo bo obhajal svoj 81. rojstni dan najstarejši ribič v Barkovljah, Josip Pertot, po domače Pepi Turk. Še vedno ga je najti največ pri barkovljanskem pristanu. Tudi mi mu voščimo še mnogo srečnih dni na morju.

Nove najdbe orožja v Nabrežini

Kot smo že poročali, se je prejšnji teden sestel v Nabrežini odbor za stalno protifašistično budnost in razpravljala o najdbah orožja v bližini Nabrežine, ki so zelo razburile tukajšnje prebivalstvo. Izvor in lastniki teh nevarnih predmetov so zaenkrat še neznan, vendar slovenska javnost želi in pričakuje, da jih ustrezni organi čimprej odkrijejo. Komaj se je poleg nemir zaradi te najdbe, pa so sporočili, da je bil v soboto odkrit nov arzenal orožja in razstreliva v neki kraški jami pri Nabrežini, v neposredni bližini prejšnje najdbe. Odbor za protifašistično budnost v Nabrežini se je sicer sestel pred tem zadnjim dogodkom, ki pa na drugi strani dokazuje, da so njegove besede toliko bolj umestne. Izjava odbora pravi naslednje:

»Pred dnevi se je v Nabrežini sestel odbor za stalno protifašistično budnost ter obširno razpravljala o odkritju pravega arzenala najmodernejšega orožja in razstreliva v neposredni bližini nabrežinske železniške postaje. Odbor je najprej imel za svojo dolžnost, da izreče priznanje nabrežinskim orožnikom za uspešno opravljeno akcijo. V pričanju, da tolmači voljo in čustva vsega demokratičnega prebivalstva, pa je odbor hkrati izrazil veliko zaskrbljenost, in to tembolj, ker mu je znano, da so na ozemlju devinsko-nabrežinske občine že prej bili odkrili manjše količine orožja in razstreliva. To pomeni, da so na delu sile, ki imajo natančno določen načrt in ki žal vsaj doslej ne kaznovano dalje razvijajo svojo zločinsko dejavnost.

Zato odbor te sile in kroge najodločneje obsoja ter zlasti v tem trenutku poudarja svojo polno zvestobo idealom narodnoosvobodilnega boja in gibanja, idealom, ki so do-

bili svojo natančno formulacijo v republiški ustavi. Odkritje tolikšne količine orožja in razstreliva je nadalje tudi zato zaskrbljujoče, ker je v zadnjem času v devinsko-nabrežinski občini opaziti pospešeno delovanje določenih, sicer zelo ozkih, tudi skrivnostnih krogov, ki pa se očitno sklicujejo na skrajno desničarske ter fašistične vzore.

Zato nabrežinski protifašistični odbor opozarja vse prebivalstvo na dejavnost teh krogov in ga vabi, naj čimbolj sodeluje pri njihovem razkrinkavanju. S tem se bo prebivalstvo, ki je prav po krivdi teh krogov moralo svoj čas prestati toliko gorja, poslužilo ene najosnovnejših pravic ter hkrati naredilo svojo dolžnost, s čimer bo znatno prispevalo k težnjam in naporom za demokratični in pravičnejši družbeni razvoj.

Ob tej priložnosti pa odbor tudi izraža željo, da bi pristojne oblasti čimprej izsledile lastnike odkritega orožja in razstreliva ter vse njihove pomagače. Organe javne varnosti pa poziva, naj še strožje nadzorujejo tako tukajšnje ozemlje kakor tudi delovanje fašističnih in podobnih krogov.»

Mali oglasi

TRGOVINA S HIŠNIMI in električnimi predmeti
K E R Ž E - Trst, trg S. Giovanni 1 - sprejme
v službo vajenca ali vajenko. Zainteresiranci naj
se čimprej zglasijo v zgoraj omenjeni trgovini.

—o—

TRGOVINA ŽELEZNINE T E R Č O N v Nabrežini, telefon 20-122, išče mladeniča, ki ima veselje do dela v trgovini.

Prvi jubilej kulturne postojanke

V nedeljo 5. marca so v Gorici obhajali desetletnico obstoja Katoliškega doma. Dom v soškem drevoredu je v resnici trdna in edina funkcionalna narodno kulturna postojanka v Gorici. Zaslugo zanj, zlasti za veliko dvorano, ima, kljub podporam od drugod, po večini slovenska verska skupnost na Goriškem.

Odbor za Katoliški dom je na pobudo gospodov Novaka, Staniča, Premrla, Rutarja, Fileja, Klineca in drugih, kupil leta 1954 zemljišče in staro stavbo v drevoredu 20. septembra. Kmalu je, večinoma s prostovoljnimi prispevki, zgradil tudi dvorano, ki ustreza vsaki naši kulturni dejavnosti, in je v ta namen tudi odprta vsakršni teh, od pevskih nastopov domačih društev do nastopov Slovenskega gledališča iz Trsta.

Desetletni jubilej se je začel v nedeljo z mašo. Ob enajstih je bila uradna svečanost v veliki dvorani s pozdravom predsednika kat. prosvete Kazimirja Humarja in priložnostnim govorom predsednika stavbinega odbora prof. Krannerja. Nastopila sta tudi pevski zbor »Lojze Bratuž« in »M. Filej«. Navzoči so bili uradni povabljeni in mnogi gostje.

Popolnoma natrpana pa je bila velika dvorana popoldne, ko je nastopil Slovenski oktet z izbranim umetniškim programom.

—o—

SINDIKATOVO DELO IN SPOROČILO

Sindikat slovenskih šolnikov v Gorici se je na svojih zadnjih dveh sejah izrecno zanimal in razgovarjal ne samo o teoretičnih vprašanjih našega šolstva, ampak tudi o materialnih vprašanjih slovenskih šolnikov, zlasti profesorjev, ki se zlasti glede pokojnin odpravnin in podobnih točk nahajajo v diskriminacijskem položaju.

Sindikativni predsednik prof. Sirk je poročal o razgovoru, ki ga je imel s šolskim skrbnikom glede uvrstitve v redni stalež tistih šolnikov, ki so zmagali na razpisnem natečaju (min. odlok z dne 12.12.1970) ali so opravili usposobljenostne izpite (min. odlok z dne 31. marca 1971). Šolski skrbnik je zagotovil, da se bo položaj šolnikov (ricostruzione della carriera) objektivno uredil.

Na naslednji seji je sindikatov odbor razpravljala o tajniškem mestu in o dveh mestih postrežnikov na slovenski trgovski šoli. Sindikat se bo zanimal tudi za vse profesorje, ki imajo potrebne pogoje, da bodo stopili v stalež na podlagi čl. 7. zakona št. 1074. Sindikat je napravil tudi potrebne korake za plačilo izpitnih komisij na trgovski šoli. Nadalje, učitelji bodo v kratkem prejeli ciklostilirane obrazce s postopkom za poimenovanje osnovnih šol. Sindikat jim je tudi na razpolago za vsako pojasnilo, ki je s tem v zvezi.

—o—

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

in

KLUB »SIMON GREGORČIČ« iz GORICE

v a b i t a

V petek, 10. t.m. ob 19.30 v Prosvetni dvorani v GORICI

na predstavo Malega odra

LeRoi Jones

ČREVA

(THE DUTCHMAN)

NEVŠEČNA ZGODBA IN POLEMIKA OB NJEJ

Za slovenske šole in šolnike je prav gotovo zelo škodljiva zadeva v zvezi z veroukom na slovenski trgovski šoli in različna instrumentalizirana polemika, ki se je dvignila spričo tega slučaja. Oglasili so se nekateri nepoklicani zagovorniki *verouka* na slovenski šoli, mnogi so pa molčali, ko bi morali objektivno govoriti.

Zadeva veroučnih ur bi se bila mogla že v začetku vseh razprav urediti z obojestransko popustljivostjo. Zdaj pa je gospod Komjanc odstranjen od verouka na srednji šoli, v škodo verouka in šolski disciplini. Naknadno mu je bil prepovedan verouk tudi na osnovnih šolah in s tem tudi v Gabrijah in na Vrhu, kjer je g. Komjanc župnik. Ta zadnji odlok je v zvezi z neko ministrsko odredbo. Kdo jo je izzval je spet vprašanje.

Zadeva verouka na teh osnovnih šolah se še bolj zapleta, ker so starši otrok (na čigavo pobudo?) napovedali stavko svojih otrok, če ne bo gospodu Komjancu spet dovoljeno poučevati krščanski nauk.

In tako bodo otroci ostali brez verouka in pouka. Ustrezne šolske oblasti, prizadete strani in tudi naša javnost si morajo prizadevati, da se neprijetna zadeva uredi in konča časopisno stvarno ali namerno pisanje o zadevi »verouka na slovenskih šolah«.

—o—

PROSVETNO DRUŠTVO STANDREŽ

gostuje v nedeljo 12. t. m. ob 16.30 z veseloiagro

»MRTVI NE PLAČUJEJO DAVKOV«

v Finžgarjevem domu na Opčinah!

Vsi prisrčno vabljeni!

SPET ENA VRZEL...

Ko smo začeli sestavljati to številko Novoga lista, je prišla žalostna novica, da je v sredo zjutraj umrl župnik v Sovodnjah, gospod Vladko Komac.

Kdor je poznal vedno v nasmeih in dobroto ubrani Komačev obraz, je vzdihni: Se eden je odšel. Kdo bo izpolnil vrzel, ki je nastala po njegovi smrti med našo duhovščino in tudi med našimi javnimi delavci?

Pokojni župnik se je rodil v Bovcu dne 1. aprila 1904. Studiral je v Gorici in je bil posvečen v mašnika meseca junija leta 1932. Svojo prvo duhovniško službo je nastopil kot kaplan v Podmelcu. Potem je šel na Poniške kot župni upravitelj. Tu je ostal deset let. Leta 1944 je bil premeščen za kaplana v Tolmin. Eno leto kasneje pa je postal profesor v Malem semenišču. Nato je bil od 1946 dalje župnik v Devinu. Od 1955. dalje, do svoje smrti včeraj zjutraj je vodil sovođensko faro.

Dolga in trda je bila dušnopastirska pot gospoda Vladkota. On pa je povsod ubiral krepke in jasno usmerjene korake, ne samo v cerkvi, ampak tudi pri prosvetni vzgoji svojega ljudstva. Zato si je tudi pridobil na vseh službenih mestih toplo spoštovanje vseh faranov brez razlike.

Naj uživa sedaj plačilo pri Bogu!

Vsem njegovim sorodnikom izražamo občuteno sožalje.

RODITELJSKI SESTANEK

Ravnateljstvo Nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10, sporoča, da bo v petek, 17. marca 1972 ob 18.30 v šolskih prostorih roditeljski sestanek.

Vabljeni so starši in njihovi namestniki

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

ODBOJKA - Žensko mladinsko prvenstvo

SOKOL POKRAJINSKI IN DEŽELNI PRVAK

V pičlih treh dneh so si Pertotove varovanke zagotovile kar dva prestižna naslova: pokrajinskega in deželnega. V petek se je na stadionu 1. maja odvijalo zadnje kolo pokrajinskega prvenstva. Srečali sta se ekipi OMA in Bor, ki sta se potegovali za tretje mesto, ter še neporaženi šesterki Sloge in Sokola, ki sta se borili za naslov in seveda kvalifikacije za deželni finale. Prva je bila na vrsti tekma med Borom in OMA, ki se je po enakovredni povprečni igri končala z gladko zmago deklet OMA. Zadnja tekma večera pa se je odvijala med presenetljivo Slogo in favoritom Sokolom. Slogašice so se takoj v začetku vrgle z vsem zagonom v boj in so mislile, da bodo s srčno igro presenetile tudi bolj kvotirane Kraševke; vendar pa se Sokolice niso zmedle, ohranile so mirne živce ter z gotovostjo odnesle točki brez izgubljenega seta. To je bilo prvo zadoščenje Škerkove in tovarišic v letošnji sezoni, ki je zlasti v B ligi zelo skopa.

Ta, sicer predvideni uspeh je vtil našim predstavnicam veliko samozavesti in volje do čimboljše uvrstitve in tako so se predstavile v nedeljo v Vidmu psihološko zelo dobro pripravljene. Srečati so se morale z videmsko PAV, pordenonsko Libertas ter s favoritom Corridoni iz Št. Petra ob Soči. Prva je bila na vrsti tekma med domačim PAV in našimi predstavnicami. O tem srečanju ni kaj povedati, saj ni trajalo niti 15 minut in so domačinke zbrale le 3 točke v obeh setih. Sledili sta tekmi med Corridonijem in Libertas (2:0 za Corridoni) ter enakovredno srečanje med PAV in Libertas

(2:0 za Libertas). Končno sta stopila na igrišče favorita Corridoni in Sokol. Prvi niz se je za naša dekleta začel katastrofalno, saj so Furlanke povedle kar z 8:0. Dovolj pa je bila minuta odmora in direktiv našim predstavnicam, da so dohitele in prehitile nasprotnice (11:8). Vnel se je nato oster boj za vsako žogo. Nabrežinke so povedle s 14:13, a si z zgrešenim servisom napravile set, saj so Ceva dekleta to izkoristila in osvojila prvi del s 16:14. V drugem nizu so slovenske predstavnice igrale umirjeno in brez težav strle odpor nasprotnic ter tako izenačile stanje na 1:1. Potreben je bil odločilen niz, v katerem lahko zmaga ekipa, ki ohrani mirnejše živce. Igra je zadovoljila vsa pričavanja in ekipi sta se izmenjavali v vodstvu. Proti koncu pa so naše zgrešile kar dva sprejema in nasprotnice so že vodile s 14:12. Maloštevni spremljevalci smo že izgubili vsako upanje na zmago. Škerkova in ostale pa so se po klicani minuti zbrale, se odlično premikale po igrišču in se z vso srčnostjo borile za vsako žogo. Po enem najbolj napetih zaključkov ob preveč zgrešenih servisih se je tekma končala pri stanju 17:15 za Sokol.

Tržačankam je tako ostala zgolj še formalnost, da so v zadnji tekmi premagale Libertas z 2:0.

Po več letih se je torej deželni mladinski naslov spet vrnil k eni naših ekip. Letos je to bil nabrežinski Sokol, ki je po našem mnenju res tehnično najboljša mladinska ekipa v deželi in ki je poleg tega še dokazala, zlasti v zadnjih tekmah, da zna in predvsem hoče vzdržati tudi psihološko.

Za odlični rezultat je treba pohvaliti predvsem (Dalje na 7. strani)

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Krstna predstava Verčeve igre

V petek je bila v Kulturnem domu krstna predstava Verčeve igre »Ko luna škili z desnim očesom in jaše veliki voz«, predstava igre, ali kot jo imenuje avtor »resnična bajka iz vseh časov«.

Že v naslovu in podnaslovu nas je mladi Sergij Verč postavil v dilemo, ali naj vzamemo njegovo igro kot bajko ali naj vendar iščemo v njej neko izpoved in dogodek, saj pravi, da je resnična bajka.

Po krstni predstavi se sprašujem, ali je Sergej Verč tak nadarjen pisatelj, da bi lahko uspel s prvim nastopom na poklicnem odru.

Verč izhaja v tem delu iz izhodišča, da ni mogoče sreče doseči. Adam in Eva da sta bila srečna takrat, ko je luna škilila z desnim očesom in jahal veliki voz... A potem?

Glavna junaka sta Mada in Ave, to sta narobe obrnjena prva človeka, ki iščeta srečo. Pisatelju se upirajo neke »norme, po katerih je treba živeti, po nekkih pravilih, skratka po tradiciji«. Kot početnika vsega zla, ki nam omejuje in celo preprečuje svobodno odločanje, je pisatelj v svojem delu postavil Slavnega Goba, ki je, kot pravi avtor, lahko karkoli ali karkoli, kar nas duhovno in materialno tlači. Je to ideologija, je to vera, je to politični ali verski ali katerikoli že sistem? »Vsekakor, nekaj gnilega je v tem«, pravi avtor. In še dalje razlaga Sergej Verč, da ni proti opredeljenosti, ideji za neko stvar, ampak, proti strukturi, ki dela tako slepo verovanje nesvobodno.

In da bi to tezo avtor v dramski obliki dokazal, se je zatekel k dramskemu oblikovanju junakov. Verč je tedaj pomaknil osebo in dogodka v svet, kjer vlada nasilje nad svobodo s strani vere, morda kake politične ideologije ali morda še česa. To nasilje sicer razlaga tudi s preveliko navezanostjo na izročilo in podobno. Vendar se zdi, da ta teza ne vzdrži, saj ima človek vendarle svobodno voljo. Tudi sicer bi se dalo neštetim trditvam ugovarjati, če ne zavijemo vse zadeve v bajko, v kateri je vse možno. Najbrže se ni zvil pisatelj zaradi tega v skrivnostni podnaslov.

Kako je Sergej Verč tehnično gradil ta svoj dramski tekst? Jasno, da ga ne moremo presojati z običajnimi, starimi klasičnimi merili. Poskus je nov, nič obremenjen od predsodkov preteklosti. Vendar bi moral nekako le temeljiti na enotnosti dejanja. Sprehodi v bajno deželo z vsemi trojanskimi bitkami in podobnim to enotnost preveč razbijajo. Tako se zdi prvi del še dokaj jasen, dobro grajen in tudi razumljiv in logičen. Drugi pa se zdi, da zadobiva preveliko širino in zgradba trpi na svoji jasnosti in preglednosti. To nejasnost še stopnjujejo realistični in pravljicični elementi, ki so razsuti morda v poživitev predstave, ki pa po drugi strani trgajo nit osnovne ideje.

O delu bi tedaj lahko rekli, da je zanimiv poskus mladega tržaškega gledališčnika, spopasti se z nenavadno idejo in jo prenesti v igravce, ki naj bodo nje nosilci. Dal je tekst režiserju in igravcem, da iz njega ustvarijo predstavo in zadovoljijo ljubitelje gledališča.

Kako se je posrečila ta realizacija?

Režiser Mario Uršič ni imel lahkega dela. Zavedel se je neenotnega besedila, neenotne zgradbe, pravljicičnosti in stvarnosti v besedilu, skrbelo ga je, da ne bi bila predstava dolgočasna ali monotona. Priskočili so mu na pomoč scenograf, slikar Klavdij Palčič, kostumografka Marija Vidauova in še glasbenik Mignozzi, ki so skupno z igravci ustvarili predstavo, ki bi ji lahko rekli teatralična, spektakel s svojim ritmom, hrupnostjo; pomagala

je menjava projiciranega ozadja, ustvarjenega v lepih likovnih abstraktnih izrazih, ki jih more izdelati le slikar z velikim okusom in smislom za to nalogo izražanja.

V skrbi, da bi delo uspelo, se zdi, da je režiser dal prevelik poudarek tem zunanjim učinkom. Ali pa je po drugi strani res, da je samo tako predstava nudila neko zanimivost. Poleg te zunanje odeje pa je Uršič tudi skrbno izdelal notranje nastope, kjer je to tekst dopuščal. Skrbno je vodil glavna junaka po prizorišču in jima je dajal tisto notranjo toplino, na kateri je predstava le slo-nela ves čas od začetka do kraja. Nastop plesavcev hrupnih vojaških scen in podobnega je Uršič skušal ohraniti v diskretnosti, ki so pa le deloma prerasle okvir in dobile večkrat preveč dominantno vlogo.

Slavnega Goba je igral Rado Nakrst s tistimi njemu lastnimi izrazi dostojanstva in zajedenosti, ki znajo prepričati gledavca o resničnosti dejanja.

Mada ali mladega Adama je igral Livij Bogatec. Med tiste vloge, ki jih je v zadnjem času Bogatec zelo posrečeno in prepričljivo rešil, spada tudi ta. Bogatec je naraven, samo v določenih afektih zanesen, vendar ostaja tudi takrat v mejah naravnosti. Ustvaril je zelo lep lik mladeniča, ki živi od začetka do kraja.

Ave je igrala Lidija Kozlovičeva. Tudi ona je dodala nizu prepričljivih mladih, čustvenih in nežnih podob zdaj še to in je resnično obogatila predstavo z lepimi prizori.

V vlogi župana je nastopil Stane Rztresen, v vlogi Gospe Mira Sardočeva, generala Metlagorja je igral Jožko Lukeš, miličnika Lepiksa Anton Petje, 1. svetovalec in krvnik je bil Adrijan Rustja, 2. svetovalec in krvnik Danilo Turk. Vsi ti igravci so skušali ustvariti groteskno skupino, ki so jo stopnjevali do velikega poudarka in so v tem smislu svojo nalogo dobro opravili.

Nedolžno deklico je igrala Mira Lampetova nedolžnega dečka pa Ivan Verč. Lampetova je bila bliže zamisli, dočim je bil Verč nekoliko zunaj podobe dečka in malce neokreten in narejen.

V skupini vojščakov sodelujejo še Laura Bergnách, Dušan Jazbec, Karlo Rogelja, Josip Šušteršič in Alida Vogrig.

Kot smo že rekli, je predstava zanimiv poizkus mladih ustvarjalcev, ki so skrbno podpirali drug drugega, da bi gledališkemu občinstvu prinesli nekaj novega. J. P.

NOV REBULOV SPIS

Založba »Naše Tromostovje« v Ljubljani je izdala knjižico, ki vsebuje predavanje Alojza Rebule »Lik Sinu človekovega«. Knjižica šteje 40 strani. Predavanje je vključeno tudi v Rebulovo knjigo »Smer nova zemlja«, ki bo izšla letos pri Mohorjevi družbi v Celju kot prvi zvezek njene Duhovne knjižnice.

GLASBENA MATICA - TRST

Koncertna sezona 1971-72

VOKALNI KONCERT

Nora Jankovič - mezzosopran

Ivan Sancin - bas

pri klavirju prof. Neva Merlak - Corrado

Sreda, 15. marca 1972 ob 20.30 v dvorani »J. Gallus« ulica R. Manna 29/II.

SLOVENSKO AMATERSKO GLEDALIŠČE - TRST

V petek 10. marca in v soboto 11. marca 1972 ob 21. uri v dvorani p.d. »Ivan Cankar« ul. Montecchi 6

NORMAN BARRASH-CARROL MOORE CVETJE HVALEŽNO ODKLANJAMO

komedija v treh dejanjih

Poslovenil: Dušan Tomše

Scena: Ivan Verč

Režija: Sergej Verč

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

V soboto, 11. t.m. ob 20.30 - Abonma red B -

I. sobota po premieri

v nedeljo, 12. t.m. ob 18. uri - Abonma red C -

I. nedelja po premieri

v nedeljo, 19. t.m. ob 18. uri - Abonma red F - okoliški

SERGEJ VERČ

KO LUNA ŠKILI Z DESNIM OČESOM IN JAŠE VELIKI VOZ

(Resnična bajka v dveh delih)

(Krstna predstava)

Tretja številka »Literarnih vaj«

Tretja številka dijaške revije »Literarne vaje« se začne s člankom oziroma reportažo Ane Marije Batič o Vipavskem Sv. Križu, ki je rojstni kraj njenega očeta. Priznati moramo, da je ta kraj, ki ga proglašajo za najmanjše mesto na svetu, res temeljito in predvsem prikupno opisala. In to ne samo njegovo sedanost, ampak tudi preteklost, vse od nastanka naprej. Posebna zanimivost pa so nekatere etnografske podrobnosti, ki jih tudi omenja, na primer imena tamkajšnjih gostiln in domače priimke mnogih družin.

Rosana Purger tudi zanimivo opisuje svoje taborjenje s skavtinjami v Ribnem pri Bledu, Aleks Mazzucca pa svoj nenavaden ribolov med poletnimi počitnicami nekje ob morju. Tudi Marino Suban in Neva Regent obdelujeta pomorska motiva. Prvi poroča o plovbi z jadrnico iz Barkovelj v Piran in nazaj, pri čemer se je na razburkanem morju pošteno zmočil, kar pa mu ni vzelo veselja do nadaljnjih morskih pustolovščin, Neva pa pripoveduje o svoji mnogo manj prijetni pustolovščini v čolnu na morju pod Kontovelom.

Prijetne in živo ter s fantazijo napisane kratke spise so objavile tudi Eva Fornazarič, Ester Sferco in Nevija Žerjal. S humorjem je napisana zgod-

ba Barbare Rosner »Dajte mi uro tišine!« Pravzaprav je to kratka reportaža o tem, kako nikakor ne more priti do ure miru, ko si jo želi, kar pa očitno ne jemlje preveč tragično. Robert Klobas je opisal Magellanovo potovanje okoli sveta, Aleksander Volčič pa poroča o »doživljaju, ki ga je vznemiril« med počitnicami v Angliji, kjer so ga skušali omrežiti mladi uživavci mamil, pa se jim je pogumno uprl. Nadja Barazutti je napisala obširnejši članek o zborovanju, na katerem so razpravljali o ideji združene Evrope. Pesmice sta prispevala tokrat dva, ki se skrivata za psevdonimoma.

Med »Kulturnimi novicami« na koncu ocenjuje prof. Martin Jevnikar nekaj novih knjig, Barbara Rosner pa uprizoritev komedije »Samomorilec«. Ne manjkata niti humoristična in športna rubrika.

Medtem je izšla že 4. številka »Literarnih vaj«.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Saša Škufca

TRNULJČICA

Pravljica v treh dejanjih

V petek, 10. t.m. ob 15.30.

Sodobno kmetijstvo

Zadružni hlev v Praprotu pred startom

Razne nasprotujoče vesti o združnem hlevu v Praprotu in dejstvo, da še do danes niso začeli z gradbenimi deli, so vznemirile marsikateroga izmed naših stalnih bralcev. Z željo, da bi o tem kaj več zvedeli, smo se obrnili na predsednika združnega hleva v Praprotu, Mirka Radoviča iz Nabrežine, ki je rad odgovoril na zastavljena vprašanja.

Uredništvo

Kdaj ste ustanovili zadružni hlev?

Uradno smo zadružni hlev ustanovili 8. novembra 1968 in sicer po približno enoletnih pripravah, ki so terjale precej boljše in zavzetosti vseh pobudnikov.

Kakšen je bil začetek in koliko je bilo pobudnikov?

Z idejo ustanoviti zadružni hlev se je badalo dosti živinorejcev devinsko-nabrežinske občine. Seveda, niso se vsi pridružili pobodi, vendar ko je šlo zares, je deset izmed njih bilo posebno vztrajnih. Mislim, da se ne motim, če rečem, da smo vsi člani združnega hleva kljub neštetim težavam močno prepričani o upravičenosti naše pobude.

S kakšnimi težavami ste se borili in kako to, da hlev še danes ni v gradnji?

Kot sem že prej povedal, smo zadrugo ustanovili novembra 1968. Prošnjo za deželni prispevek smo vložili že februarja naslednjega leta. Leto 1969 pa je bilo leto velikih sindikalnih bojov, z viškom v tako imenovani »vroči jeseni«. Nobena tvrdka se s svojimi ponudbami ni hotela vezati na cene, ki so močno nihale. Cene so »divjale« posebnost dolgo, skoraj v vsem letu 1970, tako da nismo mogli ukreniti nič konkretnega. Urediti nam je uspelo le primerno pot do zemljišča in stike in oblike sodelovanja z Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva. Pripravili smo vrsto dokumentov, uredili smo lastninske zadeve. Po začetnem zelo dragem posojilu za nakup zemljišč, smo vželi cenejše posojilo s pomočjo Deželne ustanove za razvoj kmetijstva. Končno smo lahko pohiteli s pripravami načrtov in res smo lani poleti predložili Deželi vso potrebno dokumentacijo.

Vam je Dežela odobrila prošnjo?

Našo prošnjo z vso dokumentacijo je vzel v pretres (kot vse prošnje, ki presegajo 50 milijonov stroškov) Comitato consultivo delle bonifiche v Vidmu, ki nam jo je tudi odobril na svoji prvi letošnji seji, 10. februarja. Zda čakamo na zadnji akt birokratskega postopka t.j. na odluk, ki bo dokončno in v vseh ozirih potrdil pobudo in hkrati dal dovoljenje za začetek del. Želim omeniti, da nam je sicer deželna uprava že odobrila dva prispevka za skupno 82.700.000 lir. Pozneje, upamo, da bomo dobili še dodatni prispevek.

Koliko bo stal zadružni hlev, kakšne bodo njegove značilnosti in kakšna bo proizvodna usmeritev?

Predvidoma bo hlev stal približno 230 milijonov lir in sicer nameravamo zgraditi hlev za krave mlekarice ter hlev za teleta, prvesnice in junice, velik senik in vse ostalo po naj sodobnejših merilih. Zgradili bomo tudi hišo za stalno osebje združnega hleva. Ure-

dili oziroma izboljšali bomo vso bližnjo okolico v rodovitne pašnike (zadruga poseduje skoraj 8 ha, njeni člani pa nadaljnih 7 ha travnikov in pašnikov v neposredni okolici), z zgodnjo košnjo in sodobnimi načini sušenja in spravila krme in racionalno pašo pa upam, da ne bomo imeli skrbi s kvalitetno krmo, ki je predpogoj uspešne reje mlekaric (teh bo nekaj čez 100) in vzreje telet, prvesnic in junic. Strojna oprema naj nam bi omogočala visoko storilnost in s tem donosnost reje. Rediti nameravamo govedo s priznanimi genetskimi sposobnostmi tudi za širše potrebe našega področja. Prepričan sem, da bo zadružni hlev v Praprotu krenal vsa dosejana prizadevanja naših marljivih živinorejcev, ki imajo, čeprav kot zasebniki, tudi nekaj pomembnih pobud za sabo.

Vaša pobuda je torej širšega značaja; kaj pa sodelovanje z Zadružno kraško mlekarjo?

Prepričan sem, in tako vsi ostali člani zadruge, da naša pobuda ne bo zadnja te vrste na Tržaškem, če bo le dovolj ustrezne zadružne miselnosti t.j. predvsem čuta odgovornosti in zavesti o potrebi novih proizvodnih oblik. Večkrat je bilo že govora o sodelovanju z bodočo zadružno kraško mlekarjo, do katerega bo nedvomno prišlo, saj bo sodelovanje krepilo obe pobudi.

Naš hlev je seveda odprt še drugim živinorejcem, ki se do sedaj še niso mogli odločiti.

Kaj pa vas je gnalo v to pobudo?

Predvsem zavest, da mora tudi kmetovanje slediti času primernim oblikam. Vsi si

ne morejo privoščiti sodobno urejenega hleva, brez tega je reja premalo donosna. Če kmetovalčeva družina ne šteje dosti družinskih članov in to velja za skoraj vse naše kmečke družine, pride do velikih težav, saj ne more kmetovalec, ki ima živino v hlevu, za več časa zapustiti doma ali sploh misliti na dopust celotne družine. Vedno mora nekdo od družine ostati doma. Dandanes naj bi tudi kmetovalec primerneje živel in bolj užival sadove svojega dela. Želja pobudnikov združnega hleva v Praprotu je bila tudi ta, da bi se v prihodnosti več in bolj sistematično posvečali gojenju tako imenovanih žlahtnih kultur, predvsem vinogradništvu, ki je le dovolj specializirano in sodobno vodeno, prinaša lepe dohodke in s tem daje precej zadoščenja. V naši občini se vinogradništvo čedalje bolj uveljavlja. Za še večje uveljavljanje tega proizvodnega sektorja in sploh kmetovalčevega poklica, pa je treba novih, sodobnejših pridelovalnih oblik in kar še k temu spada. Zadružni hlev le ni tako abstraktna pobuda, vsaj nam se zdi da je globoko utemeljena in več kot potrebna.

Kakšna je vaša osebna želja za naprej?

Hočem gojiti kar se da skromne želje. Vesel bi bil, ko bi letos dogradili vsaj senik, in s tem izkoristili obstoječe pašnike, seveda želim, da ne bi prišlo do kakšnih zastojev in nepredvidenih ovir. Sicer, vztrajnosti in složnosti nam ne manjka.

UGODNA POSOJILA ZA ŠKODO OD TOČE

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu, ul. Ghega, št. 6, obvešča kmetovalce Padrič, Podlonjerja, Sv. Ane, Sv. Marije Magdalene Zgornje in Kolonkovca, da lahko vložijo prošnjo za obratno posojilo po zelo ugodni obrestni meri v primeru, da jim je toča dne 12. junija 1971 prizadela škodo.

Tedenski pregled domačega športa

(Nadaljevanje s 5. strani)

trenerja Pertota, ki je znal ekipo le šestih več ali manj izkušenih igralcev pripeljati tako daleč, poleg tega pa je v manj zahtevnih tekmah skušal vpeljati v moštvo še nove, najmlajše kraške moči.

Ob koncu je prav, da omenimo vse igralce, ki so od začetka pa do konca velikega deželnega finala branila Sokolove barve. Te so: Škerk, Colja, Petelin (igralke z nekajletno izkušnjo), Ban, V. Lukša in Ukmar (te so začele igrati šele pred enim letom, a so letos stalno trenirale), Legiša, Verša K. in M., Grobiša, Kralj ter Grassi (ki so sicer začele z odbojko lansko leto, a se letos zaradi šolskih obveznosti niso mogle udeleževati treningov).

Moška B liga

BOR - GRITTI 3:1 (14:16, 15:12, 15:12, 15:9)

Veljakovi fantje nadaljujejo s serijo zmag. V soboto so odpravili konkurente za četrto mesto, to je ekipo Gritti iz Bergama in se s tem maščevali za poraz iz prvega dela prvenstva. Igra plaviv pa ni bila taka, kot smo jo videli na predzadnji tekmi, ko je v Trstu položila orožje celo Alessandria. V zameno pa smo se lahko navduševali ob napadalnih akcijah okrepanega S. Veljaka ter izrednih posegih v obrambi Neubauerja, ki se je kljub poškodbam v drugem setu zelo dobro izkazal. Prav tema dvema bratrančema gre največ zaslug za osvojeni točki, saj so ostali igrali nekoliko pod standardom. Važno pa je, da sta dragoceni točki ostali doma in da bo zaključek prvenstva uspešnejši za naše predstavnike kot začetek.

NAMIZNI TENIS - Državni turnir »Citta di Udine-MILIČEVA IN NEVO RADOVIČ NAJUSPEŠNEJŠA

Društvo Libertas »La Cantina« iz Vidma je v soboto in nedeljo organiziralo vsedrjavni turnir, katerega so se udeležili vsi najboljši namizni teniški igralci države. Kras in Sokol sta seveda poslala v furlansko prestolnico vse razpoložljive moči. Naši predstavniki so se zelo dobro izkazali in dosegli največji uspeh sploh na državnih turnirjih. Kot po navadi, je bila najuspešnejša Miličeva, ki je osvojila kar dve prvi mesti: med mladinkami ter v ženskih dvojicah skupaj z Marconejevo. Poleg tega je med mešanimi pari zasedla še odlično tretje mesto skupaj z B. Košuto (naša predstavnik sta nastopala prvič skupaj in zato je njun uspeh še toliko pomembnejši) ter tretje mesto med posameznicami, kjer je podlegla državni prvakinji Santifallerjevi s tesnim 3:2.

Radovič je nastopil med naraščajniki in proti vsakemu pričakovanju osvojil prvo mesto. S tem uspehom je dokazal, da lahko tudi na državnem prvenstvu doseže eno izmed kolajn.

Fabjan je med mladinci osvojil odlično peto mesto, kar predstavlja zanj enega velikih uspehov, med drugokategorniki (je namreč šele tretjekategornik) pa je zadovoljil z uvrstitvijo med prvimi 32.

Nekoliko je razočaral Boris Košuta, ki je poleg odličnega plasmaja v mešanih parih osvojil le še zadovoljivo deveto mesto v absolutni konkurenci, med drugokategorniki pa je klonil pred slabšim Trifogliem in tako bil šele peti.

Vsekakor nam je ta turnir še enkrat dokazal, da uspehi naših predstavnikov niso slučajni

ketna

REPEK

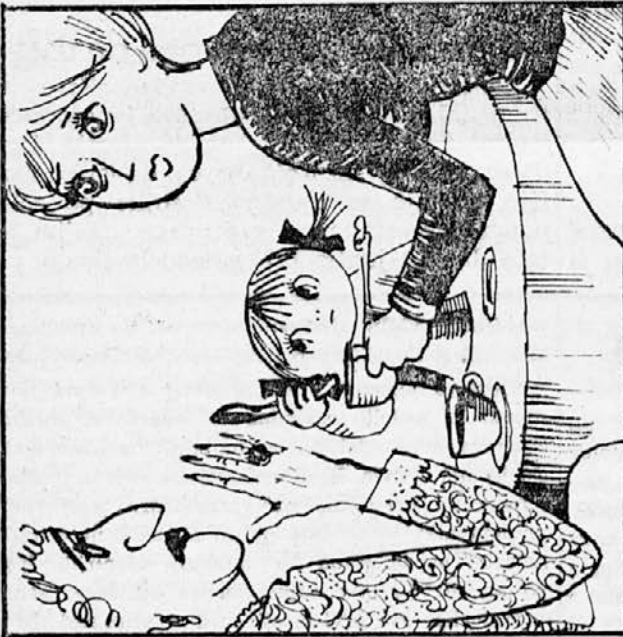
Piše: P. Kovač - Riše: Melita Vovk

»Prosim, Rozalka,« je rekla teta Marija, »spravi no nekam te otroke. Saj nimaš nič časa zase. Morava se vendar malo pogovoriti.«

Mama ju je odpeljala v otroško sobo in jima obljubila:

»Če bosta do kosila pridna v svoji sobi, vaju v soboto peljem v lutkovno gledališče.«

očarala. Toda tudi ta dobri vtis ni trajal dolgo. Komaj sta teta in mama sedli h kavi, že je Urška prišla z veliko žlico in jo vrgla v džezvo, da je črna tekočina pljusnila na vse sirani. Peter se je bal, da ga Urška preveč sekija, zato jo je zagrabil in vikel proč kot Martin Krpan svojo kobulico. Urška je brcala in tulila, Peter pa je vikel in pri tem je Urška brcnila v skledico s sladko smetano. Skledica je padla na tla in se razletela na tisoč kosov.

17. Drugi dan je prišla teta Marija.

»Ah, ljuba malčka,« je zažuborela in trdno pritisnila Petrovo glavo k sebi, da se mu je nos kar sploščil na njeni zaponki.

»Auu,« je zatulil Peter in mama je teta hitro peljala v sobo.

Urška se je bolje odrezala.

»Ali boš kavico?« je vprašala in s tem teta popolnoma

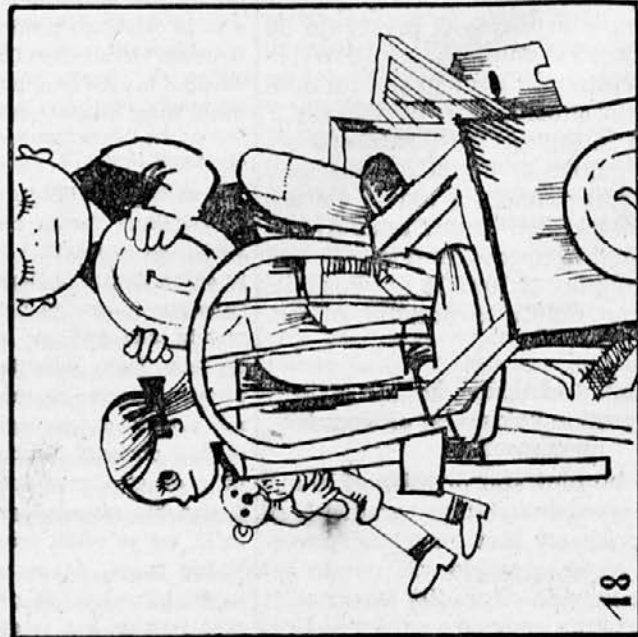

Repek planil nanj, ga divje stresal in vlačil sem in tja. Ni odnehal, dokler ga ni prav posteno scefral. Potem pa je ponosno legel nanj.

Obisk tete Marije se je končal bolj klavrno.

»Čudim se ti, Rozalka,« je rekla teta Marija, »da si pri dveh TAKIH otrokih privoščiš še psa.«

Repek pa jo je samo nedolžno gledal.

18. Lutkovno gledališče — to je bila čudovita obljuba in za njo se je splašalo potruditi. Peter je iz nekaj stolov in pokrovke naredil avtobus in nastopal kot sofer in sprevodnik hkrati. Toda z Urško je imel križe in težave, ker nikoli ni hotela plačati voznega listka.

»Jest ne bom placala, kel labim denal,« je trdila.